

2011 metai

Sausio 6 d. Lietuvių išėivijos institute įteikta Broniaus Bieliuko vardo stipendija. Lietuvių fondo JAV įsteigtas Broniaus Bieliuko vardo stipendijų fondas ir Lietuvių išėivijos institutas jau ketvirtą kartą (nuo 2001 metų) skiria stipendijas Vytauto Didžiojo universiteto studentams. Žymaus lietuvių išėivijos visuomenės veikėjo Broniaus Bieliuko vardinės stipendijos tikslas yra remti gabius, gerai besimokančius studentus, skatinti aktyviau dalyvauti mokslinėje ir visuomeninėje veikloje. Šį kartą stipendija skirta VDU Lietuvių literatūros katedros I kurso doktorantui Ramūnui Čičeliui.

Vasario mėn. Lietuvių išėivijos instituto archyviniai fondai pasipildė Raimundo Mieželio perduota archyvų kolekcija ir biblioteka bei L. Šmulksčio archyvine medžiaga.

Kovo 16 d. Lietuvių išėivijos instituto Pasaulio lietuvių bendruomenės mėnėje vyko seminaras, skirtas archeologei ir antropologei, archeomitologijos pradininkei Marijai Alseikaitei – Gimbutienei atminti. Renginyje dalyvavo Arūnas Vaicekuskas, Kornelija Jankauskaitė, Karilė Baltrušaitytė. Vyko filmo apie M. Gimbutienę peržiūra. Renginį organizavo VDU Išėivijos studijų centras ir Etnologijos ir folkloristikos katedra.

Kovo 24 ir 31 d. Lietuvių išėivijos institute parodytas Amerikos lietuvių režisieriaus Jono Meko filmas „Ar buvo karas?“. Filme užfiksuoti unikalūs kadrai iš lietuvių diasporos JAV gyvenimo po Antrojo pasaulinio karo. Šis filmininko darbas sukurtas 2002 metais Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos užsakymu, ir valdžios archyvų lentynose buvo saugotas apie penkerius metus. Filmą saugomas Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje Vilniuje bei keliose privačiose kolekcijose. Pažintis su vienu iš nedaugelio lietuvių kalba J. Meko įgarsintų kūrinių sudomins istorikus, filologus, antropologus, medijų teoretikus ir menininkus.

Balandžio 7–8 d. Lietuvių išėivijos institute vyko tarpdalykinė konferencija „Egzilinė tapatybė literatūroje“. Konferencijos dalyviai savo pranešimuose aptarė egzilinę tapatybę globalizacijos kontekste, migracinius ir istorinius atspindžius literatūroje, egzilio rašytojų patirtis tekstuose, tapatybės teorijas bei tapatybės kaitos problematiką.

Balandžio 18 d. VDU Lietuvių išėivijos institute įvyko susitikimas su naujuoju periodinio leidinio „Pasaulio lietuvis“ redaktoriumi, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininku Kęstu Pikūnu. Susirinkusieji diskutavo, kaip keičiasi pasaulio lietuvių nūdiena ir ateities vaizduotė, ir kokia misija laukia naujosios laikraščio redakcijos. Pokalbyje dalyvavo Mykolas Drunga ir Egidijus Aleksandravičius.

Gegužės 5 d. Lietuvių išeivijos institute įvyko Anatolijaus Šluto dokumentikos pristatymas. Apie A. Šluto darbus pasakojo istorijos magistrantė Ina Vaisiūnaitė, bei A. Šluto žmona. Buvo rodomi A. Šluto filmai.

Gegužės 23 d. Lietuvių išeivijos institute vyko tradicinė konferencija, skirta lietuvių išeivijos intelektualinio palikimo svarstyboms „Intelektualinė lietuvių egzilio istorija – 2011“. Joje savo pranešimus skaitė jaunieji kolegos iš Migracijos politikos ir lietuvių diasporos istorija studijų programos.

Gegužės 31 dieną Lietuvių išeivijos instituto Pasaulio lietuvių bendruomenės mėnėje buvo įteiktos Lietuvių išeivijos instituto bei Pasaulio lietuvių bendruomenės fondo JAV įsteigtos vardinės Antano Juodvalkio stipendijos Vytauto Didžiojo universiteto studentams. Renginyje dalyvo A. Juodvalkio dukra – poetė Eglė Juodvalkė. Lietuvių išeivijos visuomenininko ir žurnalisto Antano Juodvalkio vardine stipendija siekiama paremti rezistencijos kovų ir partizaninio pasipriešinimo dalyvių palikuonis, gabius, gerai besimokančius humanitarinių bei socialinių mokslų sričių studentus, skatinti juos aktyviau dalyvauti mokslinėje ir visuomeninėje veikloje. Stipendijos buvo skiriamos tik pažangiems, gerai besimokantiems, aktyviai studentiškoje, visuomeninėje ar kultūrinėje veikloje dalyvaujantiems rezistencijos kovų ir partizaninio pasipriešinimo dalyvių palikuonims, studijuojantiems Vytauto Didžiojo universitete. Šiai metais stipendijos įteiktos: VDU Socialinių mokslų fakulteto Subkultūrų studijų programos magistrantei Sigitai Doblytei ir Humanitarinių mokslų fakulteto Istorijos katedros bakalaurui Adui Pliopai.

2011 m. birželio mėn. Darbuotojas dr. Linas Saldukas dalyvavo Balthernet vasaros stovykloje Kääriku, Tartu apskrityje, Estijoje, kur skaitė pranešimą apie lietuvių išeivijos archyvų problematiką.

2011 m. liepos mėn. JAV lietuvių veikėja Pranė Šlutienė perdavė dalį savo archyvų Lietuvių išeivijos instituto fondams. Su trimis dėžėmis asmeninio ponios Šlutienės archyvo atkeliavo ir dalis vyro Anatolijaus Šluto televizijos ir radijo laidų įrašų.

Liepos 18–30 d. Lietuvių išeivijos institute vyko vasaros kursai „Refresh in Lithuania“. Jie buvo skirti įvairaus amžiaus lietuvių diasporos atstovams, norintiems palaikyti glaudesnius ryšius su Lietuva, besidomintiems lietuvių kalba, Lietuvos kultūra ir istorija, šalies socialine, ekonomine bei politine padėtimi. Kursų metu dalyviai ne tik išklausė įdomias paskaitas, aplankė muziejus, bet ir pažino kasdieninį lietuvių studento gyvenimą. Taip pat buvo organizuojamos išvykos į gražiausias

Lietuvos vietas – Rumšiškės, Vilnių, Trakus, Druskininkus ir kt. Šie vasaros kursai buvo organizuojami jau antrus metus iš eilės.

Rugpjūčio 3 d. Lietuvių išėivijos institute lankėsi Ramūnas Kondratas, su kuriuo buvo aptarta projekto „Lietuvių egzodo paveldo likimai“ eiga.

Rugpjūčio 27–28 d. prof. Egidijus Aleksandravičius ir Mykolas Druga dalyvavo Londone vykusiose Išėivijos studijų dienose, kur skaitė pranešimus Didžiojoje Britanijoje gyvenantiems lietuviams.

Rugsėjo 4 d. dr. Dalia Kuizinienė ir dr. Daiva Dapkutė dalyvavo Čikagoje vykusioje Archyvų ir bibliotekų konferencijoje, kur pristatė projektą „Lietuvių egzodo paveldo likimai“.

Spalio 20 d. Lietuvių išėivijos institute vyko konferencija „Pasaulio lietuvybės idėja: šiuolaikinės migracijos patirtys“. Tarpdisciplininėje konferencijoje dalyvavo įvairių sričių mokslininkai ir tyrinėtojai, besidomintys tarptautinės lietuvių migracijos bei lietuviškojo tapatumo problemomis. Konferencijoje buvo tyrinėjama ir pristatoma pasaulio lietuvybės idėja šiuolaikinės migracijos procesų kontekste, pasaulio lietuvybės samprata kaip lietuviškojo tapatumo modelis. Konferencijoje taip pat buvo diskutuojama apie EURO tapatybę, valstybės migracijos politiką ir jos įtaką migrantų tautiniam tapatumui, dvigubą pilietybę, šiuolaikinių migrantų lietuviškojo tapatumo transformacijos / transformacijų įvairovę, globalios Lietuvos strategiją.

Lapkričio 18 d. Lietuvių išėivijos institute vyko mokslinė konferencija "Išėivijos paveldas Lietuvoje". Konferencijos tikslas buvo pristatyti ir aptarti pagrindines su lietuvių išėivijos palikimu susijusias problemas (atpažinimo, kaupimo, saugojimo, tvarkymo, viešinimo). Renginyje dalyvavę mokslininkai, archyvarai, bibliotekininkai, muziejininkai bei kiti išėivijos paveldo tyrinėtojai supažindino su savo institucijose saugomu išėivijos palikimu, taip pat diskutavo egzodo paveldo Lietuvoje tyrimų ir sklaidos problemų klausimais. Konferencijos metu buvo pristatytas Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos ir Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos paruoštas užsienio lietuvių archyvų tvarkymo ir panaudojimo planas.